

Yttrande över Havs- och vattenmyndighetens redovisning av uppdrag om generellt stopp för bottentrålning i skyddade områden

Regeringskansliets diarienummer: N2020-02128

Redogörelse för ärendet

Länsstyrelsen i Gävleborgs län har av Näringsdepartementet/ Regeringskansliet getts möjlighet att lämna synpunkter på Havs- och vattenmyndighetens redovisning av uppdrag om generellt stopp för bottentrålning i skyddade områden.

Länsstyrelsens synpunkter

Länsstyrelsen ställer sig positiv till ett generellt förbud mot bottentrålning i marina skyddade områden.

Länsstyrelsen kan se en utmaning att det utifrån en bedömning som Länsstyrelse eller kommun gör, föreslå områden som undantas från det generella bottentrålningsförbudet till Havs- och Vattenmyndighetens (HaV) som därefter ska besluta om undantag. Kommunikation mellan myndigheterna blir än viktigare där avstämning krävs i tidigt skede mellan myndigheterna.

Länsstyrelsen ser att för en bra genomförd process bör undantag till bottentrålningsförbud meddelas i samband med beslut om naturreservat.

I det fall Länsstyrelsen önskar lyfta ett förslag till undantag till HaV kan detta innebära att ytterligare information om bottentrålningens påverkan i särskilda områden behövs, samt att fördjupade biologiska undersökningar kan komma att behöva utföras. Det skulle kunna innebära att en redan nu

utdragen process vid marin naturreservatsbildning tar ytterligare tid i anspråk.

Länsstyrelsen instämmer bl a av ovanstående skäl i vikten av att ge berörda myndigheter tid och resurser för att arbeta med att uppdatera och förtydliga syftesbeskrivningar för befintliga skyddade områden så att inte hållbart, småskaligt fiske förbjuds genom ett generellt förbud.

Kommentarer till påståenden under rubrik 1.1.2

Länsstyrelsen Gävleborg ser en negativ förändring av marina miljöer både med avseende på växtlighet men även minskade populationer och förändrad bestandsstruktur hos flera fiskarter, något som flera vetenskapliga institutioner förmedlat. Förändringar som kan vara kopplade till hur vi historiskt och till idag har hanterat fisket i haven. Att som Havs- och Vattenmyndigheten påstår att förtroendet för myndigheter och vetenskapliga institutioner kan påverkas negativt vid införande av ett generellt förbud mot bottentrålning istället för att utgå ifrån respektive områdes förutsättningar kan vara sant. Men detsamma gäller också helt klart för det motsatta, det vill säga att det redan nu finns en förtroendebrist för hur myndigheter och berörda verksamhetsutövare hittills har bedrivit fisket i våra hav, inklusive bottentrålning i känsliga områden och hanterat förbud mot bottentrålning i marina skyddade områden.

Länsstyrelsens övriga synpunkter

Länsstyrelsen vill påpeka att även bottentrålning nära ett skyddat marint område kan riskera att ge betydande påverkan på dess naturvärden. Det behövs oftast en buffertzona utanför det skyddade området där bottentrålning förbjuds eller anpassas för att minimera påverkan. Det yttre området kunde exempelvis utformas som ett fredningsområde med begränsningar av trålfiske vissa känsliga perioder, eller som ett fiskefritt område om det bedöms som nödvändigt.

Länsstyrelsen anser att även storskaligt *pelagiskt* trålfiske bör förbjudas i skyddade marina områden och inom en buffertzona kring dessa. Trots att benämningen är pelagisk trålning *på svensk sida* bedrivs den oftast på eller mycket nära botten och riskerar således även påverka bottenlevande arter och bottenhabitat negativt.

Det så kallade industrifisket eller foderfisket har ökat kraftigt det senaste decenniet i södra Bottenhavet jämfört med alla tidigare perioder och har de senaste tio åren påverkat det marina ekosystemet negativt genom mycket stora uttag av strömming, samt ekologiska följd effekter av detta. Effekterna berör inte bara regionala populationer av målarten strömming, utan även

näringsväven i större geografiska områden, bl a för att lekmogen strömning fiskas hårt när den samlas till täta stim innan den vandrar in till kusten för lek. Senaste två åren har det långa perioder varit svårt för lokala småskaliga kustfiskare att få tag i strömning på ett aldrig tidigare skådat sätt.

Länsstyrelsen anser därför dessutom att det bör bildas ett större fredningsområde i sydvästra Bottenhavet och att trålgränsen i närliggande område av Ålands hav bör flyttas ut från 4 till 12 nautiska mil från baslinjen, dvs ut till territorialvattengränsen, och att inga inflyttningsområden ska gälla. I område 30 södra Bottenhavet pågår idag i vissa områden ett alltför omfattande storskaligt pelagiskt trålfiske efter strömning som nästan allt processas till fiskolja eller fiskmjöl i utländska fabriker. Detta industrifiske bedrivs i hög omfattning under perioden januari-april, då strömningen samlas i täta stim i området innan de simmar in för lek vid kusten. Länsstyrelsen menar att dessa områden är att likställa med lekområden och därför bör skyddas från storskaligt fiske dessa månader.

Deltagande i beslut

Beslut i detta ärende har fattats av Landshövding Per Bill med länsfiskekonsulent Karl Gullberg som föredragande. I den slutliga handläggningen har också enhetschef Hanna Karlsson "Enheten öfr Vattenverksamhet och fiske", naturvårdshandläggare Cecilia Nyberg och Peter Nordling på "Enheten för skydd av natur" deltagit.

Denna handling är godkänd i Länsstyrelsens elektroniska system och har därför ingen namnunderskrift.

Per Bill

Karl Gullberg